

Кехтер К. С.
студентка 4-го курсу факультету міжнародної економіки
Одеського національного економічного університету
Козак Ю. Г.
д.е.н., професор
Одеський національний економічний університет

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА КАБЕЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

На сьогодні конкурентні міжнародні ринки потребують наукомістких товарів та послуг. Серед українських галузей народного господарства стрімкого розвитку набули підприємства провідниково-кабельної продукції. Кабельна продукція характеризується широким вжитком в мережах з'єднання та телекомунікаціях, набуває важливого значення в машинобудуванні, гірничодобувній промисловості та в будівництві. Більше того, навіть при посиленні зовнішнього конкурентного середовища, продукція вітчизняних підприємств має відповідні норми якості та забезпечення здійснення експортно-імпорتنих операцій.

Розглянемо динаміку реалізації провідниково-кабельної продукції українськими підприємствами в таблиці 1..

Таблиця 1

Динаміка та зміна обсягів реалізації провідниково-кабельної продукції українськими підприємствами

Вид кабельної продукції	Роки					Зміна 2017/2013	
	2013	2014	2015	2016	2017	Абсолютна, тис. т.	Відносна, %
Провід ізольований обмотувальний, тис. т.	10,3	5,3	5	7,8	4,9	-5,4	-52,43
Провідники електричні інші на напругу не більше 1к В, тис. т.	107	103	103	87,9	104	-3	-2,80
Провідники електричні інші на напругу більше 1 кВ, тис.т.	18,2	12,6	9,1	7,3	9	-9,2	-50,55

Джерело: складено автором на основі [1].

Згідно таблиці 1 натуральні обсяги кабельної продукції суттєво знизились. Значне падіння належить проводу ізольованому обмотувальному – на 5,4 тис.т (або на 52,43 %), згодом електричні провідники на напругу більше 1 кВ – падіння на 9,2 тис. т (або на 50,55 %). Що ж стосується електричних провідників на напругу до 1 кВ, то в 2017 році в порівнянні з 2016 роком обсяги даної кабельної продукції зросли близько на 18 %, хоча в загальній динаміці порівняно до 2013 року – скорочення на 3 тис. т.

Для одеського регіону одним із найяскравіших виробників кабельно-провідникової продукції є ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель», що належить до високоприбуткових підприємств у даній галузі. Проведемо аналіз зовнішньоторговельного підприємства в таблиці 2.

Динаміка показників «ефекту» та «ефективності» зовнішньоторговельної діяльності підприємства «Одескабель» за 2015-2017 роки

Показники	2015	2016	2017	Зміна (2017/2015)	
				Абсолютна	Відносна, %
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн	952921,00	1211713,00	1585660,00	632739,00	66,40
Чистий прибуток, тис. грн	59310,00	59310,00	65010,00	5700,00	9,61
Середня вартість власного капіталу, тис. грн	271248,00	313277,00	375437,00	104189,00	38,41
Рентабельність продажів, %	25,55	20,61	17,26	-8,29	-32,44
Рентабельність продукції, %	6,71	5,23	4,25	-2,46	-36,69
Рентабельність власного капіталу, %	21,87	18,93	17,32	-4,55	-20,81
Економічний ефект експорту, тис. грн	19515,29	14826,31	19751,82	236,53	1,21
Ефективність експорту підприємства, %	106,64	105,15	104,28	-2,36	-2,21
Рентабельність експорту, %	134,32	125,96	120,86	-13,45	-10,02

Джерело: складено автором на основі [2].

Згідно проведеного аналізу, необхідно відмітити, що незважаючи на вищенаведений ріст експортованої продукції на 53, 65 %, покращення чистого прибутку на 5700 тис. грн. (9,61 %) та підвищення кількості іноземних торгових партнерів на підприємстві в порівнянні з 2013 роком, на підприємстві спостерігається несприятлива тенденція до зниження показників ефективності зовнішньої діяльності, а саме:

- зниження рентабельності продажів з 22,55 до 17,26 %;
- падіння рентабельності продукції на 2,46 п.п. і показник наразі складає 4, 25 %;
- зниження рентабельності власного капіталу на 4,55 п.п. до 17, 32 %;
- ефективність експорту підприємства знизилась від 106,64 % у 2013 році до 104, 28 % станом 2017 року;
- рентабельність експорту зменшилась близько на 10 % та становить 120, 86 %.

Серед показників ефективності зовнішньоекономічної діяльності позитивним моментом є підвищення економічного ефекту від експорту на 1, 21 % та обсяг склав у 2017 році 19751,82 тис. грн.

Розглядаючи географічну структуру зовнішньої торгівлі підприємства «Одескабель» за 2017 рік (рис. 1. та табл. 2), необхідно відмітити, що найбільшу питому вагу займають наступні іноземні партнери: Російська Федерація – 15, 81 %, Молдова – 12,62 %, Білорусь – 9, 5 %, Словачія – 5, 89 % та Італія – 4, 67 %. Загалом у 2017 році підприємство експортувало продукцію у 17 країн, а в порівнянні з 2015 роком – лише 10 країн.

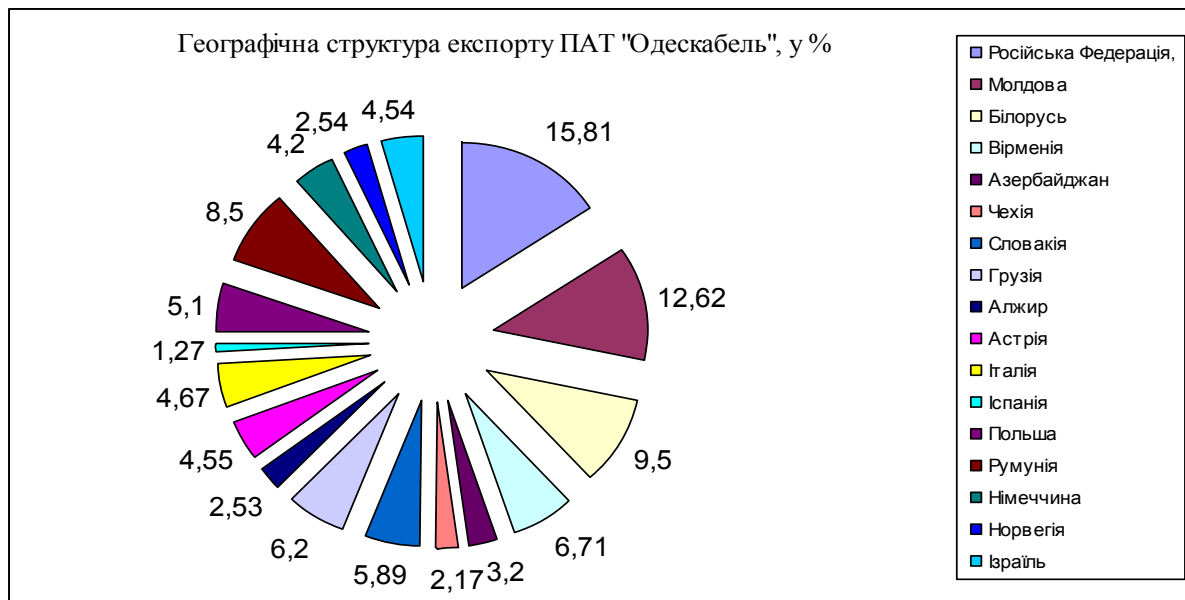

Рис 1. Географічна структура експорту ПАТ «Одескабель» за 2017 рік

Джерело: складено автором на основі [2].

Що ж до розподілу експорту підприємства «Одескабель» по товарній структурі зовнішньої торгівлі, то в 2017 році в порівнянні з 2015 роком спостерігається зростання вартості експорту підприємства на 168219 тис. грн. або на 53,65 %, при цьому найбільшу питому вагу в загальному експорті займають LAN кабелі та складають 37,17 % (37090,08 укм) та волоконно-оптичні кабелі – 32,12 % (158997,5 укм), згодом йдуть силові кабелі у розмірі 21,10 % (2655 укм) та інше близько 9,61 % вартістю 46 298 тис. грн.

Список джерел:

1. Державна служба статистики України, URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України (АРІФРУ) або Stock market infrastructure development agency of Ukraine (SMIDA), URL: <https://smida.gov.ua/>